

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitularia Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Illvstrissimo Viro Domino D. Ioanni Baptistae Colbert Regi Ab Intimis
Consiliis Et Secretioribvs mandatis, generali aerarij moderatori, summo
regiorum aedificiorum praefecto, regiorum ordinum ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

ILLVSTRISSIMO VIRO
 DOMINO D.
 IOANNI BAPTISTÆ
 COLBERT

REGI AB INTIMIS CONSILIIIS ET SECRETIORIBVS
 mandatis, generali ararij moderatori, summo regionum ædificiorum
 præfecto, regionum ordinum quæstori, Marchioni de Seignelay, Baroni
 de Seaux, &c.

*NTI QVAS Regum Francorum
 leges de jure civili & ecclesiastico per
 quadringentos annos latas ab ipsis
 ferme fundati florentissimi istius im-
 perij primordijs usque ad Karoli III.
 tempora in unum corpus colligere cum
 instituissem, ILLVSTRISSE DOMINE, ea mihi
 semper mens ab initio suscepti hujus operis fuit ut quo-*
 ã ij

EPISTOLA.

niam pro more ubique recepto nomina insignium virorum preponenda sunt lucubrationibus eorum qui studia sua in usum publicum convertunt, hanc capitularium, sic enim tum vocabant, collectionem tibi inscriberem ac dedicarem. Nam quid tam aequum, quid tam rationi consentaneum quam ut haec leges quibus hoc regnum per tot secula stetit, quas etiamnum hodie intuemur velut fontes divini humanique juris, quas ceu sacrosanctas veneramus, sub auspicijs prodeant viri patriae legumque amantiissimi, & qui universam rem literariam ita fovet ac protegit ut omnes, quotquot sunt, qui aut veterum scriptorum opera emendant & illustrant, aut sua edunt, plurimum se illi debere non inviti profiteantur? Neque verò de nostris tantum hominibus loquor ut propè positis, ac si soli Galli tuam in literas earumque professores inclinationem scriptis suis celebrarent, **VIR ILLUSTRIS**, sed de exteris quoque atque à nobis longo terrarum intervallo sejunctis, quorum libri pleni sunt laudum tuarum, & jucundissima gratissimaeque oratione commemorant maxima tua erga rem publicam literariam merita. Sed nos tamen, qui virtutem tuam oculis usurpamus, qui rerum quae à te praclare geruntur testes sumus, quibus ad colendum te familiaribus occasiones patent, qui summis tuis beneficijs quotidie ornatur, cum simus alienigenis hac quidem in parte beatiores, magis etiam grati esse debemus & magis intenti ad commemorationem laudum tuarum. Verum ut facile nobis atque in promptu est memoriam beneficiorum tuorum servare & testatam tibi facere, **VIR ILLVS-**

EPISTOLA

TRISSIME, ita difficillimum est enarrare laudes tuas, tum quia tu vetas scribi quod animi omnium nostrum sentiunt, tum quia majora facis quàm ut à nobis explicari possint cum ea dignitate quam ingentes virtutes tuæ postulare videntur. Ad me quod attinet, præterquàm quòd totum illud honestissimum otium quo fruor, à tua benignitate mihi conceditur, præterquàm quòd bibliothecam tuam, thesaurum illum optimorum librorum editorum & ineditorum, amores & delicias tuas, mihi commisti curandam, unde ampla studiorum meorum seges ac materia oritur, in ista nominatim capitularium editione procuranda quanto mihi adjumento fuerit propensus ille tuus in literas nostras studiaque mea affectus hæc res indicio est quòd auctoritate tua effecisti ut vetera eorum exemplaria, quorum copiam absque te habere nunquam potuissim, huc ad me perferrentur ex longinquis provincijs ac regionibus. Præterea bibliotheca tua magnum incrementum attulit huic meo operi, ut qua mihi subministravit vetustissimos & optimos codices manuscriptos in quibus aliquot Imperatorum Regumque nostrorum capitularia reperta sunt quæ hætenus latuerant, præcipuè verò celebris illa Francici regni divisio quam Ludovicus Pius instituit anno DCCCXVII. quæ tot bellorum ac discordiarum inter eum filiosque ejus causa & origo fuit, & quam hætenus homines eruditi desideraverant, frustra quæsierant. Habui quoque ex eadem bibliotheca tua vetustissimum exemplar capitularium Karoli Magni & Ludovici Pij ab Ansegiso Abbate & Benedicto Levita collectorum, cujus in primis ope

EPISTOLA.

*superiores editiones emendavi, ordinem capitulorum ab ijs qui primi illa in lucem emiserunt perturbatum revocavi, quæ illi exemerant ac detraxerant restitui suis locis, pristinam denique formam reddidi libris capitularium. Isaaci quin etiam Lingonensis Episcopi canones, quos ille collegit ex tribus postremis capitularium libris, & quos ego ob eam causam subjunxi capitularibus, contuli cum vetustissimo eorundem canonum exemplari quod extat inter tot veneranda antiquitatis codices manuscriptos qui partem non contemnendam faciunt ejusdem bibliotheca tua. Denique in iisdem codicibus reperi plurima illustria veterum temporum ac ævi præcipue Karolini monumenta nondum edita, quibus usus sum ad illustrandas res quæ in capitularibus continentur, ad explicandas difficultates quæ in libris & historijs nostratibus occurrunt, eaque edidi cum ipsis capitularibus. Iure igitur meritoque dicanda tibi venit hæc collectio, **ILLVSTRIS SIME DOMINE**, quæ suam tibi debet integritatem, quæ sua ornamenta tibi refert accepta, cujus demum favore fulta secunda exhibet adversus sycophantæ morsum, & favorabiliter apud omnes ubique gentes excipietur. Erit autem illa etiam index grati animi mei & æternum reverentia in te mea monumentum.*

Lutetia Parisiorum postid. Idus
Novembr. MDC LXXVI.

STEPH. BALVZIVS.